

Odbor odpadů

Vršovická 65, 100 10 Praha 10

www.mzp.cz

V Praze dne 19. září 2022

Č.j.: MZP/2022/720/5362

M E T O D I C K Ý N Á V O D

Odboru odpadů Ministerstva životního prostředí k možnosti odděleného soustředování potravinového a kuchyňského odpadu rostlinného a živočišného charakteru z domácností v rámci systému nakládání s biologickým odpadem v systémech třídění komunálních odpadů v souladu se zákonem č. 541/2020 Sb., o odpadech

V § 59 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech a § 34 vyhlášky č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s opady, je stanovena základní povinnost obcí zajistit celoročně v místa pro oddělené soustředování (odkládání) biologických odpadů alespoň rostlinného původu.

Odbor odpadů vydává tento metodický pokyn za účelem posílení oběhového hospodářství, s cílem využívat zdroje surovin a podpořit zajištění maximálního rozsahu třídění biologických odpadů v rámci systémů třídění komunálních odpadů.

Důsledné třídění biologických odpadů v obcích přináší několik pozitivních efektů:

1. Snížení množství směsného komunálního odpadu.
2. Snížení množství skládkovaných odpadů, snižování výdajů za skládkování.
3. Výrazný příspěvek k plnění závazných cílů obcí.
4. Omezení plýtvání cennými surovinami.
5. Podpora zlepšování kvality půd v České republice.
6. Podpora využívání lokálních surovin.

Odkládání potravinového a kuchyňského odpadu přichází v úvahu jak v případě, že je obecní systém nastaven pouze pro biologické odpady rostlinného původu, tak v případě, že obec přebírá i odpady živočišného původu, tak i v případě komunitního kompostování. V jednotlivých případech se ovšem liší rozsah potravinových a kuchyňských odpadů, které mohou být předány do obecního systému.

Obec splní zákonné povinnosti, pokud zajistí oddělené soustředování alespoň biologického odpadu rostlinného původu, nebo nastaví systém komunitního kompostování.

Vyhláška umožňuje splnění povinnosti určit místa pro odkládání biologických odpadů rostlinného původu tím, že obec zavede na svém území systém komunitního kompostování, do kterého je umožněno odevzdávat veškeré rostlinné zbytky vznikající na území obce. Komunitní kompostování je provozováno v rámci režimu předcházení vzniku odpadů, tj. mimo režim nakládání s odpady.

Pokud obec přebírá biologický odpad živočišného původu, může systém nastavit tak, že odděleně soustřeďuje odpady rostlinného původu, nebo může společně soustřeďovat rostlinné a živočišné odpady. Nastavení systému závisí zejména na zařízení, na které jsou odpady dále předávány ke zpracování.

Další možností z hlediska následného nakládání je zavést soustřeďování veškerých potravinových a kuchyňských odpadů (jak rostlinného, tak živočišného původu) odděleně od ostatních biologických odpadů rostlinného původu ze zahrad (tzv. „zeleného odpadu“). Tento systém je ovšem realizovatelný pouze v případě zajištění odpovídajícího koncového zařízení pro nakládání s potravinovými odpady.

S ohledem na § 35 vyhlášky č. 273/2021 Sb. je samozřejmě nutné zajistit v obci zcela oddělené soustřeďování odpadu jedlých olejů a tuků.

V případě odpadů s obsahem živočišné složky je nezbytné při svozu a následném zpracování plnit povinnosti podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o vedlejších produktech živočišného původu.

Důležitým opatřením je zajištění čistoty biologických odpadů v rámci odděleného soustřeďování. Je nezbytné odpady do sběrných nádob vkládat bez jakýchkoli obalů či sáčků (včetně sáčků označených jako „kompostovatelné“ nebo „biodegradovatelné“). Toto opatření usnadní zpracování odpadů v technologiích a zajistí snížení zatížení mikroplasty u produkovaných výstupů (kompost, digestát).

Doporučujeme na sběrných nádobách přehledně vyznačit, že nelze vkládat bioodpady včetně obalů (např. přeškrtnutý symbol obalu, sáčku).

Upřesnění rozsahu potravinových a kuchyňských odpadů z domácností, které je možno odděleně soustřeďovat (odkládat), s ohledem na nastavení systému odděleného soustřeďování

V domácnostech vzniká velký rozsah druhů biologických odpadů (biologický odpad ze zahrad, biologický odpad z kuchyní rostlinného a živočišného charakteru, použité stelivo zvířat ze zájmového chovu atd.).

Vzhledem k tomu, že v některých případech nemusí být zcela zřejmé, zda se jedná o odpad rostlinného charakteru, byly za účelem odstranění nejasností a zvýšení množství vytríděných a využitých bioodpadů zpracovány následující seznamy potravinových a kuchyňských odpadů.

I. Seznam biologických odpadů charakteru potravinových a kuchyňských odpadů rostlinného původu, na které se při jejich svozu a následném nakládání včetně finálního zpracování v kompostárně nebo bioplynové stanici nevztahují povinnosti týkajících se vedlejších produktů živočišného původu.

1) Zbytky nespotřebovaných potravin:

- pečivo;
- trvanlivé pekárenské výrobky (např. sušenky, oplatky, tyčinky);
- mouka, výrobky z obilovin, (ovesné vločky, cereálie atd.);
- těstoviny;
- luštěniny, rýže atd;
- potravinářské rostlinné oleje a tuky (vyjma olejů a tuků, které mají zvláštní systém sběru).

2) Zbytky z úpravy a spotřeby ovoce a zeleniny:

- slupky, zelená nať, košťál;
- nespotřebovaná, nekvalitní zelenina a ovoce;
- čajové sáčky, kávový odpad.

3) Zbytky nespotřebovaných potravin (vařených jídel):

- přílohy např. knedlíky, rýže, brambory, těstoviny, kaše za podmínky, že nebyly ve větší míře v kontaktu se složkami živočišného původu např. vejci nebo masem.

II. Seznam biologických odpadů charakteru potravinových a kuchyňských odpadů živočišného původu, při jejichž svozu a následném nakládání musí být splněny podmínky pro nakládání s vedlejšími produkty živočišného původu.

- 1)** Kuchyňské odpady rostlinného původu, které přišly do kontaktu se surovinami živočišného původu např. se syrovým masem, syrovými rybami a dalšími produkty rybolovu, syrovými vejci nebo syrovým nepasterovaným mlékem.
- 2)** Zbytky z kuchyní živočišného původu - maso, kůže, sádlo, špek, kosti, vejčeka včetně skořápek, mléko a mléčné výrobky apod.
- 3)** Zbytky nespotřebovaných potravin (vařených jídel) – přílohy, které byly kontaminovány složkami živočišného původu zejména masem nebo vejci.

4) Zbytky nespotřebovaných potravin živočišného původu (nepoživatelné potraviny atd.):

- nezpracované čerstvé mléko, trvanlivé mléko a mléčné výrobky, vejce apod.;
- masné výrobky - vařené maso, uzeniny, konzervované masné výrobky, sádlo apod.

III. Seznam rostlinných zbytků charakteru potravinových a kuchyňských odpadů, které je možné předávat do komunitního kompostování

1) Rostlinné zbytky z úpravy a spotřeby ovoce a zeleniny:

- slupky, zelená nať, košťál;
- nespotřebovaná, nekvalitní zelenina a ovoce.

Platnost a účinnost: tento metodický návod nabývá platnosti a účinnosti dnem 19. září 2022.

Zpracoval: Odbor odpadů MŽP

Schválil: Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D., ředitel odboru odpadů